

Boekmanstichting

Geadviseerd subsidiebedrag: € 1.261.500

Gevraagd subsidiebedrag: € 1.261.500

Over de instelling

Boekmanstichting is een onafhankelijk kenniscentrum voor kunst, cultuur en beleid in Nederland. De instelling verzamelt, analyseert en verspreidt kennis en informatie. Daarnaast stimuleert en faciliteert ze het cultuurdebat. Boekmanstichting opereert in de driehoek van het openbaar bestuur, het wetenschapsbedrijf en het culturele veld. Ze biedt diverse producten en diensten, zoals een bibliotheek/kenniscentrum, het tijdschrift *Boekman*, het onderzoek voor en het beheer van de online Cultuurindex Nederland, en leidt de vernieuwing van de Europese online database *The Compendium of Cultural Policies and Trends*. Daarnaast voert Boekmanstichting onafhankelijk onderzoek uit in opdracht om extra inkomsten te verwerven.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.49 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Boekmanstichting een subsidiebedrag toe te kennen van € 1.261.500.

Boekmanstichting heeft zich in de afgelopen jaren warmgelopen om zijn functie als kenniscentrum nieuwe invulling te geven. De voorgenomen productie van de jaarlijkse Monitor Cultuur vraagt om coördinatie en veel communicatie, met name met de relevante dataleveranciers, maar ook met de doelgroepen, zoals beleidsmakers op nationaal en regionaal niveau, makers en onderzoekers.

Boekmanstichting speelt een rol als aanjager waar het onderzoek naar cultuurbeleid betreft. Boekmanstichting organiseert zelf of biedt gelegenheid tot debat over diverse actuele onderwerpen en ontwikkelingen in de culturele sector. Hiermee voldoet Boekmanstichting aan de subsidievoorwaarden.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad vindt dat Boekmanstichting voortvarend te werk gaat en zijn ambities in een voorbeeldstellend plan heeft beschreven. Boekmanstichting kiest een duidelijke koers met een focus op onderzoek, dataverzameling en duiding. Dit doet de organisatie op landelijk, regionaal en internationaal

niveau. De vier toekomstambities van Boekmanstichting omvatten de productie van een gezaghebbende, jaarlijkse cultuurmonitor, het formuleren van een hiermee verknoopte kennisagenda, het stimuleren van debat en reflectie en het beschikbaar stellen van actuele cijfers uit en voor de sector.

Met het oog op de kennisagenda richt Boekmanstichting zich op drie thema's: beroepspraktijk, inclusie en duurzaamheid. Deze thema's zijn relevant. De aanvraag maakt niet duidelijk of de doelgroep bij de keuze van thema's is betrokken. De raad zou dat toejuichen. Boekmanstichting heeft de luiken immers wijd open gezet. Ze oriënteert zich breed en trekt het land in om de dialoog met haar *stakeholders* aan te gaan, onder meer om input te krijgen voor de jaarlijkse cultuurmonitor. Deze monitor zal vanaf 2020 naast de Cultuurindex worden geproduceerd. Ten behoeve van regionale Cultuurindexen is Boekmanstichting nieuwe samenwerkingen aangegaan. Die samenwerking blijkt vruchtbaar. Zo is met de Atlas van Gemeenten het format voor de nationale Cultuurindex doorvertaald naar regionale edities.

De vernieuwde website is een rijke bron van informatie. De raad waardeert het dat Boekmanstichting ook online reflecteert op actuele kwesties en geregeld een update van cijfers in context biedt. Het zou mooi zijn als hier ook de artikelen van het tijdschrift *Boekman* gratis worden aangeboden, idealiter onder een open-access-licentie. De artikelen zitten thans achter een betaalmuur. Boekmanstichting realiseert hiermee eigen inkomsten. De raad vraagt zich af of deze inkomsten opwegen tegen de toegankelijkheid van informatie die de organisatie nastreeft. In de praktijk blijkt dat het online vrijgeven van artikelen allerminst betekent dat het aantal betaalde abonnementen op de gedrukte uitgave opdroogt. De raad kan zich goed voorstellen dat Boekmanstichting voor een bepaalde periode online experimenteert en na bijvoorbeeld een jaar beziet of het online vrijgeven van artikelen de verkoop van abonnementen voor de gedrukte versie heeft kwaad gedaan.

Boekmanstichting combineert wetenschappelijk onderzoek gericht op kunst- en cultuurbeleid met kennisintensieve dienstverlening en positioneert zich daarmee als een publieke kennisorganisatie. Met de vier ambities die Boekmanstichting in de periode 2021 – 2024 wil realiseren, wordt deze positie bevestigd en nestelt Boekmanstichting zich stevig in de Nederlandse kennisinfrastructuur. Dit is een positieve ontwikkeling, ook omdat Boekmanstichting hiermee de culturele sector plaatst in een netwerk van kennisorganisaties, waarmee verschillende domeinen worden verbonden, van sport tot veiligheid.

Het is de raad opgevallen dat de dagelijkse leiding van het *Compendium* en de organisatie van de Johannes Vermeerprijs zonder hier veel woorden aan vuil te maken per 2021 worden beëindigd. De raad begrijpt hieruit dat

Boekmanstichting zich wil concentreren op de kerntaak en de door haar gestelde doelen wil halen. De raad ziet de afstoting van arbeidsintensieve onderdelen ook als een symptoom van chronische onderbezetting. Het budget van Boekmanstichting is weliswaar verruimd en de instelling beschikt over de kennis en kunde om zijn doelen te realiseren. Maar er zijn wel kanttekeningen bij te plaatsen. De formatie is nog steeds aan de kleine kant voor de opdracht. En voor haar werk is Boekmanstichting afhankelijk van goed onderhouden datastromen die door externe partijen als onder andere het SCP en het CBS worden verzorgd.

In de aanvraag reflecteert Boekmanstichting niet op krapte in haar personeelsbestand en ook niet op de genoemde afhankelijkheid, terwijl de toestroom van data randvoorwaardelijk is voor het behalen van de ambities. Een belangrijke partner, het SCP, is voornemens te stoppen met het verzamelen van data over het publieksbereik van culturele instellingen en mediagebruik. De raad vindt het vanuit het oogpunt van continuïteit en volledigheid belangrijk dat in overleg met het ministerie van OCW deze longitudinale dataverzameling ergens wordt belegd, bijvoorbeeld bij Boekmanstichting.

Vernieuwing

Boekmanstichting is vier jaar geleden begonnen aan een overgangstraject in de richting van een moderne kennisorganisatie die sectorbrede relevantie heeft. De organisatie heeft grote stappen gezet en bereikte een nieuw publiek, ook door in de regio's actief te worden, pakte nieuwe activiteiten aan, zoals de leiding over het Europese *Compendium* en de Monitor Cultuur, en lanceerde een nieuwe, gebruikersvriendelijke website. Het personeelsbestand verjongde licht en er trad een nieuwe directeur aan. Boekmanstichting treedt meer naar buiten en stelt zich op als verbinder.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Boekmanstichting richt haar aandacht op de kerntaak en stoot arbeidsintensieve neventaken af. De instelling zal daarom afhankelijker worden van subsidie en de eigen inkomsten zullen afnemen.

Boekmanstichting kan aanspraken maken op een verhoogd BIS-budget (250.000 euro per jaar) om de ambities te kunnen verwezenlijken.

Boekmanstichting wil groeien van circa 8 naar circa 12,5 fte. Ze betaalt alle werknemers en stagiairs marktconform, maar licht dit verder niet toe.

Boekmanstichting hanteert de stelregel dat medewerkers na een jaar een vast contract aangeboden krijgen. Het onderzoek wordt met 5,1 fte gedaan. Voor redactie, documentatie en communicatie is 4,7 fte beschikbaar. De directie beschikt over 0,7 fte. In de komende jaren wil Boekmanstichting meer werk maken van opleiding en ontwikkeling. Er is sprake van een

sociale dialoog binnen de organisatie. Verder is Boekmanstichting op de hoogte van en betrokken bij het PACCT.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Boekmanstichting heeft geen taak op het gebied van educatie voor scholen. Afgelopen jaar zijn er evenwel diverse lezingen, gastcolleges en introducties door medewerkers van Boekmanstichting verzorgd. Daarnaast ontvangt Boekmanstichting studenten om kennis te maken met de collectie en de online catalogus. Boekmanstichting richt zich op het wetenschappelijke onderwijs, ze organiseert een scriptieprijs en stimuleert dissertaties op het gebied van cultuurbeleid. Ook speelde ze een belangrijke rol bij de totstandkoming van een Engelstalige publicatie over vijftwintig jaar cultuurbeleid in Nederland en het overleg tussen een aantal Nederlandse universiteiten om te komen tot een gezamenlijke Minor Cultuurbeleid.

Geografische spreiding

Boekmanstichting heeft landelijke relevantie. Sinds een aantal jaren produceert de instelling, onder meer in samenwerking met Atlas van Gemeenten, regionale Cultuurindexen. In dat kader trekt Boekmanstichting het land in. Ook heeft Boekmanstichting bijeenkomsten belegd op andere locaties dan zijn eigen in Amsterdam. De raad moedigt Boekmanstichting aan om dit te continueren en verbinding te zoeken met alle culturele regio's.

Toepassing Fair Practice Code

Boekmanstichting besteedt, mede vanwege de inhoud van haar programma, de komende periode veel aandacht aan het professionele leven in de culturele sector. Het thema is een van de drie leidende thema's voor de kennisagenda. Boekmanstichting past de code zelf toe en verwacht in 2024 een aantal aanvullende voorzieningen te treffen voor de werknemers. Verder is Boekmanstichting betrokken bij PACCT.

Toepassing Governance Code Cultuur

Boekmanstichting wordt bestuurd volgens het raad-van-toezichtmodel. De raad van toezicht streeft naar een optimale balans tussen toezichthouden en meedenken, en tussen kritische distantie en inhoudelijke betrokkenheid. Boekmanstichting stelt zich ten doel om in 2024 zowel te voldoen aan de formele verplichtingen tot verticale verantwoording, als ook de systematiek van horizontale verantwoording toe te passen. Daarmee wil Boekmanstichting zijn relevantie en maatschappelijke meerwaarde voor de sector waarmaken. De raad beveelt Boekmanstichting aan om de statuten te zijner tijd aan te passen aan de nieuwe doelstelling. Daarnaast vindt hij de potentiële benoemingstermijn van een lid van de raad van toezicht relatief lang, namelijk drie keer drie jaar.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Boekmanstichting wil de principes van de Code Diversiteit en Inclusie vertalen naar de eigen activiteiten. Inclusie is volgens de aanvraag ook een van de leidende thema's voor de kennisagenda. Boekmanstichting zal de samenstelling van het personeelsbestand, de raad van toezicht, adviesraden en klankbordgroepen inclusiever maken. Wat dit aangaat, is het goed dat Boekmanstichting hierbij de hulp inschakelt van gespecialiseerde adviseurs. Maar Boekmanstichting presenteert geen stappenplan met duidelijke kwantitatieve doelen. Wel vermeldt de aanvraag dat in 2020 alle collega's een training inclusie zullen volgen.